

Zameranie zahraničnej politiky Slovenskej republiky na rok 2011

Úspešnosť zahraničnej politiky Slovenskej republiky sa bude v roku 2011 odvíjať od pokračujúcej vnútrospoločenskej a ekonomickej konsolidácie krajiny. V meniacom sa globálnom prostredí je pre SR pevné ukotvenie v Európskej únii a Severoatlantickej aliancii dôležitejšie než kedykoľvek predtým. SR bude v súlade s programovým vyhlásením vlády pevnými postojmi v zahraničnej politike presadzovať a chrániť demokratické hodnoty a princípy, ako sú právo na život, osobná sloboda, zachovanie ľudskej dôstojnosti, trvalo udržateľný rozvoj a stabilita.

V roku 2011 budú pokračovať snahy o prekonávanie dôsledkov hospodárskej krízy a zabezpečenie globálneho rastu. EÚ bude pokračovať v hľadaní riešení pre konsolidáciu spoločnej meny. Neočakávame, že sa vedúca pozícia USA v bezpečnostnej, politickej, ako aj ekonomickej oblasti v priebehu roka 2011 zmení. Rastúca politická a ekonomickej asertivita Číny bude čoraz viac ovplyvňovať postavenie ostatných aktérov v globálnych otázkach. Ekonomická sila nastupujúcich krajín sa môže väčšmi premieňať do politickej sily, s ktorou úmerne zosilnia tlaky na zvyšovanie ich globálnej angažovanosti.

Súbežne s implementáciou ekonomických a rozpočtových reforiem podporujúcich štrukturálny ekonomický rast sa bude EÚ usilovať o zvýšenie vplyvu vo svetových záležitostiach, zapojenie do riešenia globálnych výziev a uplatnenie nových nástrojov a funkcií vyplývajúcich z Lisabonskej zmluvy. Transatlantická väzba, strategické rozširovanie a posilňovanie partnerstiev budú predstavovať dôležité prvky zahraničnej politiky EÚ. Rok 2011 bude prvým rokom realizácie záverov lisabonského summitu NATO.

Regionálna spolupráca a susedské vzťahy

Zodpovednou reakciou SR na zmeny globálneho prostredia je ďalšie prehĺbenie úspešnej regionálnej spolupráce. Zostávajúcich šesť mesiacov predsedníctva SR vo **Vyšehradskej štvorke** zameriame na dôsledné napĺňanie nášho programu vo všetkých segmentoch. Trvalou prioritou je posilňovanie konzultačného mechanizmu V4, predovšetkým v súvislosti so zasadnutiami orgánov EÚ a pri presadzovaní spoločných záujmov v rokovaní o kľúčových politikách a témach EÚ, ako sú napr. politika súdržnosti, spoločná poľnohospodárska politika či príprava budúceho viacročného rozpočtu EÚ. Maďarské a poľské predsedníctvo v EÚ a slovenské a české predsedníctvo vo V4 sú mimoriadnou príležitosťou pre synergické prehĺbovanie ich spolupráce pri presadzovaní regionálnych záujmov v európskom kontexte. SR bude dávať akcent na realizáciu kľúčových bodov a projektov, ako je nová finančná perspektíva, Európa 2020, inovácie, reforma vzdelávacích systémov, veda, výskum, energetická bezpečnosť, susedská politika EÚ, západný Balkán, Východné partnerstvo, sociálna inklúzia Rómov.

Februárové stretnutie predsedov vlád krajín V4 s partnermi z Nemecka, Rakúska a Ukrajiny pri príležitosti 20. výročia vzniku V4 poskytne vhodnú príležitosť na ďalšie pozitívne zviditeľnenie V4 ako modelu úspešnej regionálnej spolupráce pre transformujúce sa regióny, zhodnotí dve dekády úspešného pôsobenia a stanoví rámcovú líniu do budúcnosti. Nadväzujúcim podujatím bude marcová panelová diskusia v Bruseli sprevádzaná kultúrnymi aktivitami vrátane filmového festivalu. Vo formáte V4 v marci privítame ministrov zahraničných vecí krajín Východného partnerstva za spoluúčasti nemeckého ministra zahraničných vecí.

Dôležitou súčasťou regionálnej spolupráce bude pokračujúce prehĺbovanie **dobrých vzťahov so susednými štátmi**.

Posilňovanie bilaterálnej spolupráce a rozvoj nadštandardných vzťahov s **Českou republikou** vo všetkých oblastiach patrí medzi trvalé priority zahraničnej politiky SR. Tradične dobrá politická spolupráca umocnená ekonomickými väzbami bude obohatená o ďalšie projekty udržiavania kultúrnej a jazykovej blízkosti slovenského a českého národa. Popri pravidelných konzultáciách k aktuálnym medzinárodným témam chceme pokračovať v živom dialógu na úrovni najvyšších ústavných činiteľov a pripravíme spoločné zasadnutie vlád i stretnutie neformálneho Česko-slovenského fóra.

V osobitných a ústretových vzťahoch s **Poľskom** chceme prehĺbovať politický i expertný dialóg, predovšetkým v oblastiach, ktoré prinášajú priamy efekt pre občanov oboch krajín. Posilnenie vzájomnej komunikácie očakávame od Slovensko-poľského konzultačného fóra osobností. Dôležitým prvkom dvojstranných vzťahov bude zintenzívňovanie hospodárskej spolupráce a rozvoj cezhraničnej infraštruktúry. Prejavom solidarity a spolupráce v otázkach energetickej bezpečnosti by mala byť realizácia projektu plynového interkonektora medzi SR a Poľskom a pokrok v prepojení cestnej a diaľničnej siete.

Medzi priority zahraničnej politiky SR patrí budovanie korektných vzťahov s **Maďarskou republikou** a presadzovanie pozitívnej agendy a konkrétnych riešení na prospech občanov SR. Kľúčovou snahou v roku 2011 bude udržanie konštruktívneho a vecného dialógu na všetkých úrovniach a plnohodnotné obnovenie efektívnej činnosti zmiešaných komisií. Dôležitou súčasťou bilaterálneho dialógu bude oblasť energetickej bezpečnosti s dôrazom na vybudovanie plynového interkonektora ako súčasti plynového prepojenia medzi Jadranom a Baltom, ako aj rozvoj dopravnej infraštruktúry medzi SR a Maďarskom. Budeme podporovať zachovanie jazykovej a kultúrnej identity slovenskej menšiny žijúcej v Maďarsku. Charakter vzťahov s Maďarskom môže ovplyvniť uplatňovanie novely maďarského zákona o štátnom občianstve alebo jeho prípadná úprava tak, aby bol v súlade s požiadavkami, princípmi a normami medzinárodného práva, ako aj dôsledná slovenská reakcia na tento zákon a jeho uplatňovanie. Východiskom by mohlo byť uzatvorenie bilaterálnej medzivládnej dohody o dvojakom občianstve, ktoré sme iniciovali.

Prioritou vzťahov s **Rakúskom** bude všestranná podpora úspešného rozvoja hospodárskej spolupráce a rozvoj cestovného ruchu. Nové možnosti spolupráce poskytne Stratégia EÚ pre dunajský región a schválenie jej akčného plánu. SR má záujem na udržiavaní intenzívnej politickej a predovšetkým expertnej komunikácie v otázkach jadrovej energetiky a jej dosahov na životné prostredie. Novú kvalitu do bilaterálnej relácie prinesie otvorenie pracovného trhu v Rakúsku.

Medzi priority zahraničnej politiky SR patria priateľské vzťahy s našim východným susedom - **Ukrajinou**. Chceme, aby Ukrajina bola demokratickým, predvídateľným a politicky stabilným partnerom. Hlavný dôraz budeme klásť na ekonomickú spoluprácu zameranú na podporu investičných aktivít na oboch stranách. Vytvorenie ekonomicky stabilného prostredia a fungujúceho trhu Ukrajiny môže generovať nové príležitosti aj pre oblasť východného Slovenska. Vzhľadom na význam Ukrajiny z pohľadu energetickej bezpečnosti SR a celej EÚ, budeme aktívne sledovať a vyhodnocovať situáciu najmä v oblasti tranzitu energií. V roku 2011 budeme pokračovať v návštevách na najvyššej politickej úrovni. SR zároveň bude viesť intenzívny dialóg s predstaviteľmi ukrajinskej občianskej spoločnosti. Integračné ambície Ukrajiny sú dôležitým rozmerom vzájomných vzťahov. Podpora transformačných a modernizačných procesov na Ukrajine s dôrazom na prijímanie európskych štandardov a hodnôt bude dôležitou súčasťou našich aktivít voči Ukrajine.

Európska politika

Rok 2011 bude pre **Európsku úniu** a jej členské štáty obdobím začiatku konsolidácie eurozóny, posilnenia ekonomického rastu a zvyšovania konkurencieschopnosti EÚ prijatím nových pravidiel ekonomickej zodpovednosti, napĺňaním cieľov Stratégie Európa 2020 a

prípravou rokovaní o viacročnom finančnom rámci pre roky 2014 – 2020 ako aj budovania Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (ESVČ). Dôležité bude zachovať atraktivitu EÚ pre partnerské krajiny.

Slovensko bude v záujme prekonávania dôsledkov krízy robiť **aktívnu európsku politiku**. Budeme podporovať iniciatívy vedúce k väčšej zodpovednosti EÚ, ako aj jej členských štátov. Máme prirodzený záujem na úspešnom priebehu predsedníctiev dvoch susedných štátov - Maďarska i Poľska. Obom predsedníctvám budeme poskytovať podporu s dôrazom na presadzovanie politických záujmov Slovenska aj v širšom kontexte spolupráce V4 v kľúčových politikách EÚ.

V oblasti európskej správy ekonomických záležitostí budeme presadzovať zásadné posilnenie mechanizmov na úrovni EÚ, najmä Pakt stability a rastu vrátane sankcií, ktorých cieľom by mala byť dlhodobá stabilizácia verejných financií krajín eurozóny. V tomto kontexte podporíme limitovanú úpravu Lisabonskej zmluvy. K dosiahnutiu cieľov novej Stratégie Európa 2020 prispejeme ich napĺňaním na národnej úrovni, ktoré predložíme Európskej komisii v Národnom programe reforiem.

V rokovaníach o novom viacročnom finančnom rámci na roky 2014 – 2020, ako aj v rámci diskusií o revízii rozpočtu EÚ podporíme výdavky s čo najvyššou pridanou hodnotou pre SR a EÚ, zvyšovanie konkurencieschopnosti, inovácií a vzdelávania, reformu spoločnej poľnohospodárskej politiky, energetickú bezpečnosť, posilňovanie úlohy EÚ vo svete a posilňovanie susedskej politiky. Osobitnou prioritou bude udržanie politiky súdržnosti ako jednej z hlavných výdavkových priorít rozpočtu EÚ.

SR bude pokračovať v spoluvytváraní flexibilného mechanizmu budúcej spoločnej obchodnej politiky EÚ pokrývajúcej investičnú oblasť a súčasne bude pokračovať v presadzovaní zabezpečenia právnej istoty potrebnej na ochranu investorov a investície počas prechodného obdobia.

Pri implementácii Lisabonskej zmluvy budeme dôsledne obhajovať rešpektovanie vyvážených záujmov veľkých i malých členských štátov. V záujme SR je zachovať princíp **spoločného vlastníctva ESVČ** členskými štátmi EÚ, ako aj inštitúciami Únie tak, aby prispela k lepšej koordinácii spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ. Z tohto dôvodu budeme usilovať o posilnenie nášho zastúpenia v rámci ESVČ.

Dlhodobejším cieľom zahraničnej politiky SR ostáva zvýšenie personálneho zastúpenia na úrovni stredného a vyššieho manažmentu SR v inštitúciách EÚ a získanie sídla niektorej zo zriaďovaných agentúr a inštitúcií systému EÚ.

Naším záujmom je zefektívnenie **spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky**. Naďalej sa budeme aktívne zasadzovať za proces rozširovania. Európska a euroatlantická integrácia **západného Balkánu** má pre nás strategický význam. Jej aktívna podpora je naším príspevkom k stabilite a bezpečnosti v tomto regióne a v širšom meradle. SR podporí ukončenie predvstupových rokovaní s Chorvátskom v 1. polroku 2011 a podpis Zmluvy o prístupí k EÚ do konca roka 2011. Budeme presadzovať aj začatie rokovaní s Čiernou Horou, ako aj s Macedónskom. Po pozitívnom stanovisku Európskej komisie v 2. polroku 2011 budeme presadzovať aj udelenie kandidátskeho štatútu a začatie prístupových rokovaní so Srbskom. Podporíme úsilie Albánska a Bosny a Hercegoviny o plnenie podmienok európskej integrácie. Ako člen EÚ a NATO sa budeme zasadzovať za vyriešenie pretrvávajúcich výziev v regióne, ku ktorým patrí začatie dialógu medzi Belehradom a Prištinou, ako aj pokrok v Bosne a Hercegovine. Zároveň budeme prispievať k posilňovaniu regionálnej spolupráce v priestore západného Balkánu. Budeme dbať o to, aby vysoká úroveň nášho bilaterálneho politického dialógu s krajinami regiónu povzbudila ekonomickú spoluprácu a otvárala možnosti aj pre slovenské podnikateľské subjekty. Súčasne s politickou podporou integrácie budeme pokračovať v praktických aktivitách a v odovzdávaní skúseností SR z prístupového procesu a z reforiem.

Budeme podporovať rýchle, ale objektívne prístupové rokovania s Islandom, ako aj pokračovanie rokovaní s Tureckom.

V rámci susedskej politiky EÚ budeme naďalej aktívne podporovať projekt **Východného partnerstva**. Najvýraznejšou bude bilaterálna pomoc pri modernizácii a reformných krokoch šiestich partnerských krajín a odovzdávanie skúseností. Osobitný dôraz budeme klásť na pokračovanie procesu vízovej liberalizácie a prijímania dohôd o pridružení a dohôd o zónach voľného obchodu. V rámci prebiehajúcej revízie Európskej susedskej politiky bude SR presadzovať väčšiu diferenciáciu politických vzťahov a nástrojov pre jednotlivé partnerské krajiny. V záujme SR je, aby v rámci Východného partnerstva došlo k rozvinutiu spolupráce v oblasti jeho multilaterálnej dimenzie.

V marci 2011 zorganizujeme v Bratislave ministerské zasadnutie V4 s krajinami Východného partnerstva, ktorého zámerom bude nájsť možnosti zintenzívnenia spolupráce a implementácie projektov Východného partnerstva. Vo vzťahu k jednotlivým krajinám Východného partnerstva bude SR presadzovať aktívnejší a politicky ambicióznejší prístup Únie. Budeme podporovať rokovania EÚ s **Ukrajinou** s cieľom uzavretia asociačnej dohody, dohody o prehĺbenej a komplexnej zóne voľného obchodu i ďalšiu liberalizáciu vízového režimu. Vo vzťahu k **Moldavskej republike** podporíme jej európske smerovanie a budeme pokračovať v odovzdávaní našich skúseností z transformačných a reformných procesov a podpore budovania demokratických inštitúcií s využívaním oficiálnej rozvojovej pomoci. Rozvoj ďalšej spolupráce EÚ s **Bieloruskom** bude závisieť od prepustenia politických väzňov, ich rehabilitácie a otázky dodržiavania ľudských práv. Naďalej budeme podporovať rozvoj občianskej spoločnosti v Bielorusku.

Bezpečnostná politika

V **bezpečnostnej oblasti** budeme naďalej podporovať politiku budovania efektívnych obranných spôsobilostí a systémov **Severoatlantickej aliancie** ako hlavného garanta našej bezpečnosti. Svoje aktivity zameriame na realizáciu záverov Lisabonského summitu s dôrazom na implementáciu novej strategickej koncepcie a deklarácie summitu. Podporíme posilnenie vnútornej jednoty Aliancie a transatlantickej väzby. Zostaneme principiálnym podporovateľom politiky otvorených dverí NATO. Naďalej sa budeme aktívne podieľať na formovaní politiky Aliancie voči krajinám západného Balkánu a východnej Európy.

Napĺňaním našich spojeneckých záväzkov bude pokračujúca účasť príslušníkov Ozbromených síl SR na operáciách a misiách medzinárodného krízového manažmentu. SR posilní svoj vojenský aj civilný príspevok k úsiliu NATO a medzinárodného spoločenstva o stabilizáciu situácie v Afganistane. Zameriame sa na pomoc pri budovaní a výcviku afganských národných bezpečnostných síl. Naďalej sa budeme usilovať o adekvátne zastúpenie v operáciách medzinárodných organizácií na západnom Balkáne. Aj po ukončení pôsobenia slovenského kontingentu v KFOR v Kosove budeme túto operáciu na základe rezolúcie BR OSN č. 1244 naďalej podporovať. Zákomom o vysielaní civilných expertov do aktivít krízového manažmentu zabezpečíme jednotný prístup vlády SR ku komplexnému zabezpečovaniu zapojenia SR do aktivít krízového manažmentu NATO a EÚ.

SR bude všestranne podporovať prehĺbenie spolupráce medzi NATO a EÚ a ďalší rozvoj partnerstiev.

SR bude aj naďalej podporovať rozvoj politického dialógu a praktickej spolupráce medzi NATO a Ruskom vo všetkých oblastiach spoločného záujmu, najmä v oblasti protiraketovej obrany, pri stabilizácii bezpečnostnej situácie v Afganistane, pri obrane proti terorizmu a potláčaní extrémizmu.

Na riešení **nových výziev**, ako sú terorizmus, nekontrolovateľné zbrojenie, šírenie zbraní hromadného ničenia, klimatické zmeny, chudoba, migrácia, zlyhávajúce štáty či

kybernetické útoky, bude slovenská zahraničná politika participovať v miere primeranej našim možnostiam a medzinárodným záväzkom.

Konkrétne národné príspevky SR do operácií v rámci **spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ** budú smerovať najmä do oblastí nášho politického záujmu, t. j. na západný Balkán, do východnej Európy a Afganistanu.

Multilateralizmus

SR sa bude usilovať o príspevok k budovaniu systému medzinárodných vzťahov s **ústrednou úlohou OSN**, ktorý sa bude opierať o dôsledné dodržiavanie princípov medzinárodného práva a demokratické hodnoty. Budeme sa naďalej zapájať do snáh medzinárodného spoločenstva zameraných na posilnenie demokratizačných procesov v rôznych regiónoch, na zníženie napätia a prevenciu vzniku krízových situácií a podporu mierových riešení konfliktov vo svete. Budeme sa naďalej angažovať v bikomunitnom dialógu na Cypre.

Budeme presadzovať reformu bezpečnostného sektora na pôde OSN a v tomto kontexte budeme podporovať prevenciu konfliktov a budovanie inštitúcií v regióne Strednej Ázie.

V roku 2011 budeme z funkcie člena a najmä z pozície podpredsedu a člena byra pokračovať v aktívnej účasti v **Rade OSN pre ľudské práva** v Ženeve. Najneskôr v júni 2011 bude Rade predložená správa o rokovaní pracovnej skupiny pre nový opčný protokol k Dohovoru o právach dieťaťa, ktorú predloží zástupca SR ako predseda tejto pracovnej skupiny. Na tomto fóre sa spolu s ďalšími členskými krajinami EÚ budeme zasadzovať o koncept moratória na uplatňovanie trestu smrti. SR sa bude aktívne angažovať v podpore rodovej rovnosti, predchádzania násilia páchaného na ženách, zabránenia a predchádzania všetkých foriem neznášanlivosti a diskriminácie.

Pozornosť bude venovaná aktívnemu presadzovaniu kandidatúry Petra Tomku na znovuzvolenie na post sudcu Medzinárodného súdneho dvora v Haagu v jesenných voľbách.

Napriek limitovaným výsledkom astanského summitu **Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE)** sa budeme zasadzovať o naštartovanie rokovaní o konkrétnych návrhoch a iniciatívach predložených v rámci Korfského procesu. Postoj SR bude vychádzať z presvedčenia, že len praktické kroky môžu prispieť k skutočnému obnoveniu dôvery a priblížiť OBSE k realizácii vízie o vytvorení bezpečnostnej komunity krajín euroatlantického a euroázijského priestoru.

V **Rade Európy (RE)** SR bude jednoznačne presadzovať demokratické hodnoty, ako sú slobodné a spravodlivé voľby, sloboda médií a prejavu. SR bude pripravovať tretiu správu o implementácii Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov pre potreby ďalšieho kola monitoringu plnenia našich záväzkov vyplývajúcich z charty.

Osobitnú pozornosť budeme venovať medzinárodnej spolupráci na zlepšenie postavenia príslušníkov **rómskej menšiny** v Európe. SR bude naďalej plne podporovať spájanie úsilia štátov a medzinárodných organizácií, ako sú EÚ, RE, V4, Dekáda začleňovania Rómskej populácie 2005 – 2015 do riešenia súvisiacich problémov, ktorým čelia nielen Rómovia, ale prakticky celá Európska únia. V tomto kontexte sa budeme podieľať na príprave Rómskej stratégie EÚ, ktorá má byť predložená na júnový summit EÚ.

Vzhľadom na rastúci význam **Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD)** a vysokú relevantnosť jej analýz a odporúčaní bude SR pokračovať v aktívnom pôsobení v OECD, využívať jej štandardy a overené postupy členských krajín na vytváranie podmienok pre dosiahnutie udržateľného rastu ekonomiky.

Prostredníctvom účasti v **Medzinárodnom menovom fonde** a **Svetovej banke** sa SR bude podieľať na udržaní medzinárodnej finančnej stability, podporovať rozvojovú pomoc a plnenie Miléniových rozvojových cieľov.

Bilaterálne vzťahy

Jedným z primárnych nástrojov slovenskej zahraničnej politiky zostávajú dvojstranné vzťahy. Osobitný význam má rozvíjanie vzťahov s kľúčovými partnermi a zintenzívňovanie ekonomických vzťahov.

V politickom a bezpečnostnom dialógu s kľúčovým spojencom – **Spojenými štátmi americkými** - Slovensko bude aktívne podporovať spojenectvo medzi Európou a USA. Budeme sa aj naďalej podieľať na spoločných snahách USA a európskych spojencov pri upevňovaní a rozširovaní zóny stability a demokracie vo svete. Na pôde EÚ i NATO budeme podporovať spoluprácu nielen medzi týmito zoskupeniami, ale aj mechanizmy medzi EÚ a USA, ktorých cieľom je posilnenie transatlantickej väzby a rozšírenie spolupráce pri riešení zásadných globálnych výziev. V ekonomickej oblasti bude prioritnou úlohou aktívna prezentácia investičného a inovačného potenciálu SR v USA a hľadanie príležitostí pre prílev nových amerických investícií, osobitne investícií s vysokou pridanou hodnotou. Zvýšenú pozornosť budeme venovať spolupráci v oblasti inovácií a transferu vyspelých technológií. V roku 2011 uskutočníme v USA sériu podujatí zameraných na podporu vedecko-technickej spolupráce slovenských subjektov s americkými partnermi.

Nemecko predstavuje pre SR kľúčového európskeho partnera. Naším cieľom je okrem udržania intenzity a kvality vzájomného dialógu a kontaktov na všetkých úrovniach aj presadzovanie spoločných záujmov na pôde EÚ, predovšetkým pri posilňovaní Paktu stability a rastu. Potenciál Nemecka ako jedného zo svetových lídrov v oblasti inovácií, nových technológií a obnoviteľných zdrojov využijeme okrem iného aj v roku 2011 pri organizovaní slovensko-nemeckého investičného a inovačného fóra v Berlíne.

Vo vzťahoch s **Veľkou Britániou** budeme vychádzať zo spoločného hodnotového základu stelesneného v členstve oboch krajín v NATO a EÚ a priesečníkov záujmov pri definovaní európskych politík. Zameriame sa na zintenzívnenie ekonomickej spolupráce, ako aj spolupráce v oblasti vzdelávania, výskumu a rozvoja s dôrazom na projekty s vyššou pridanou hodnotou.

S **Francúzskom** budeme prehlbovať hospodársku kooperáciu s dôrazom na oblasť jadrovej energetiky. Predpokladom zintenzívnenia vzájomných vzťahov bude realizácia politického dialógu na najvyššej úrovni.

Úzke partnerské a spojenecké vzťahy bude Slovensko rozvíjať aj s ďalšími krajinami euroatlantického spoločenstva.

Ruská federácia je strategickým partnerom EÚ i NATO. Zabezpečenie stability dodávok strategických surovín z Ruskej federácie a ich tranzitu k európskym odberateľom preto patrí medzi trvalé priority zahraničnej politiky SR. Budeme podporovať významnejší prienik slovenských výrobkov na ruský trh. S týmto cieľom bude SR iniciovať a podporovať otvorený a štruktúrovaný dialóg s Ruskom na bilaterálnych i multilaterálnych fórach, s dôrazom na všetky relevantné aspekty národnej i európskej energetickej bezpečnosti. SR víta iniciatívu Partnerstvo pre modernizáciu EÚ a Ruska, ku ktorému chce prispieť aj prostredníctvom vlastných bilaterálnych projektov. SR má pretrvávajúci záujem o prehlbovanie obchodno-ekonomickej spolupráce vrátane podpory investícií s vyššou pridanou hodnotou oboma smermi. SR bude aj naďalej podporovať členstvo Ruska vo Svetovej obchodnej organizácii v duchu záverov decembrového summitu EÚ a Ruska v Bruseli.

Zahraničnopolitické pôsobenie SR v **Ázii** sa zameria na skvalitňovanie ekonomického a politického dialógu, predovšetkým s najvýznamnejšími krajinami – **Čínou, Japonskom, Indiou, Kórejskou republikou a Indonéziou**. V krajinách **Latinskej Ameriky** patria medzi našich najdôležitejších partnerov v politickom a ekonomickom dialógu **Brazília, Mexiko a Argentína**. Dvojstrannými aktivitami na **Blízkom a Strednom východe** budeme dopĺňať spoločnú politiku EÚ v regióne, pričom sa budeme usilovať o využitie potenciálu

doterajšieho politického dialógu s Izraelom. V oblasti **subsaharskej Afriky** budeme klásť hlavný dôraz na rozvoj obchodnej spolupráce.

Výkon hospodársko-obchodnej politiky v zahraničí

V súčasnosti výrazne narastá význam a v mnohých prípadoch až dominantnosť ekonomických tém v medzinárodných vzťahoch. Po začlenení obchodno-ekonomických oddelení do rezortu zahraničných vecí bude preto MZV SR efektívnejšie podporovať ekonomické záujmy štátu v zahraničí s cieľom integrovať politické a ekonomické pôsobenie našej zahraničnej služby a efektívnejšie riadiť a využívať finančné a personálne zdroje. Tomuto zámeru slúži napríklad zriadenie Podnikateľského informačného centra pre zvýšenie podpory podnikania malých a stredných firiem v zahraničí (funkčné od januára 2011) a zlepšenie informovanosti zahraničných subjektov o podmienkach podnikania v SR. Novinkou na zlepšenie služieb občanom je aj sprevádzkovanie portálu rezortu diplomacie - *Podnikajme v zahraničí*, ktorého cieľom je poskytovanie komplexného proexportného servisu podnikateľom SR s dôrazom na aktivity smerujúce na podporu exportu SR a rozvoja hospodárskej spolupráce.

Energetická bezpečnosť

Téma energetickej bezpečnosti bude popri bilaterálnej rovine rezonovať aj v integračných zoskupeniach, ktorých sme členom. Budeme pokračovať v úsilí o posilňovanie energetickej bezpečnosti Slovenska, ako aj EÚ, v rámci čoho budeme pokračovať v podpore projektu plynovodu „Nabucco“. Aktívne pristúpime k finalizácii Novej energetickej stratégie EÚ 2011 – 2020. V rámci NATO sme pripravení diskutovať o jeho úlohe pri ohrození energetickej bezpečnosti spojencov. Na pôde OBSE budeme stavať na výsledkoch, ktoré sme dosiahli v uplynulom roku, keď sa tému energetickej bezpečnosti podarilo presadiť medzi priority agendy ekonomickej dimenzie organizácie. V roku 2011 Medzinárodná energetická agentúra uskutoční hĺbkové hodnotenie o energetických politikách SR so závermi a odporúčaniami pre vládu SR.

V záujme predchádzania vzniku energetických kríz a posilňovania energetickej bezpečnosti vypracuje rezort diplomacie systém pravidelného monitorovania a hodnotenia situácie a odhadu vývoja vo svetovej energetike. MZV SR ďalej vypracuje stratégiu presadzovania záujmov SR v oblasti energetickej bezpečnosti v medzinárodných organizáciách, bude podporovať pravidelný energetický dialóg na regionálnej úrovni a v spolupráci s ministerstvom hospodárstva sa bude podieľať na aktualizácii, resp. príprave novej stratégie energetickej bezpečnosti.

Rozvojová pomoc

Ambíciou MZV SR je zefektívniť **rozvojovú pomoc** (ODA). V tomto smere sa bude inšpirovať konkrétnymi odporúčaniami hodnotenia Výboru OECD pre rozvojovú pomoc k systému ODA SR (tzv. Special Peer Review). Národný program ODA SR na rok 2011 obsahuje návrh na zníženie počtu cieľových krajín, zúženie sektorových priorít a zameranie pozornosti na kľúčové oblasti, ktorým doteraz nebola venovaná náležitá pozornosť. MZV SR dotvorí inštitucionálnu platformu pre podporu transformácie najmä v krajinách západného Balkánu a Východného partnerstva (Centrum pre transfer skúseností z integrácie a reforiem). MZV SR bude koordinovať svoje aktivity s ďalšími rezortmi, ktoré sú aktívne v poskytovaní rozvojovej pomoci. Takisto bude pokračovať v intenzívnom dialógu so slovenskými mimovládnyimi rozvojovými organizáciami, ako aj so súkromným sektorom a využívať ich odborný potenciál a skúsenosti s cieľom ďalšieho systematického rozvoja kapacít ODA SR.

V spolupráci s MŠVVaŠ SR predložíme na rokovanie vlády SR Národnú stratégiu SR pre globálne rozvojové vzdelávanie na roky 2011 – 2015, ktorá bude obsahovať konkrétne

opatrenia na všetkých úrovniach formálneho vzdelávania. Náležitá pozornosť bude venovaná otázke zvyšovania informovanosti o ODA SR. MZV SR bude pokračovať v rozširovaní zmluvno-právnej základne s prioritnými krajinami (Keňa v r. 2011). Budeme hľadať možnosti efektívnej spolupráce s ďalšími donormi v oblastiach, kde SR môže ponúknuť svoje komparatívne výhody (tranzitívne skúsenosti, vodné hospodárstvo, metrológia).

Vo vzťahu k medzinárodným finančným inštitúciám sa pozornosť SR sústreďí na presadzovanie jasnej a transparentnej politiky týchto inštitúcií voči novým donorum.

Služby občanom

Skvalitňovaniu výkonu konzulárnej služby a poskytovaniu profesionálnej **pomoci občanom** SR v zahraničí pomôže zdokonaľovanie databázy informácií a rád pre cestovanie do zahraničia v rámci informačného portálu MZV SR a zefektívnenie činnosti príslušných pracovísk MZV SR. V roku 2011 budeme pokračovať v úsilí o uzatváranie ďalších dohôd s členskými štátmi EÚ o zastupovaní pri vydávaní víz.

Prezentácia Slovenska v zahraničí

V oblasti prezentácie Slovenska v zahraničí vypracujeme nový model koordinovanej globálnej prezentácie SR, ktorý prispeje k funkčnému a pozitívnemu zviditeľňovaniu Slovenska ako modernej a úspešnej krajiny. Imperatívom je definovanie značky Slovenska s príslušnými posolstvami a vizuálnou identitou. Pri prezentácii využijeme možnosti, ktoré nám ponúkajú mimoriadne významné podujatia, ako 20. výročie založenia V4 alebo majstrovstvá sveta v ľadovom hokeji.

Otvorenosť a verejná kontrola zahraničnej politiky

V roku 2011 bude ministerstvo zahraničných vecí dôsledne dbať o zodpovednosť, efektivitu a čitateľnosť zahraničnej politiky vychádzajúc z hodnôt, ktoré Slovenská republika vyznáva ako súčasť euroatlantického spoločenstva.

Vzájomným dialógom a spoluprácou s občianskou spoločnosťou a mimovládny sektorom pri tvorbe zahraničnej politiky chceme prispieť k zvýšeniu legitimity výkonu a tvorby zahraničnej politiky. Významný nástroj bude predstavovať efektívnejší dotačný program MZV SR. S cieľom posilniť tvorbu domácich kapacít budeme naďalej spolupracovať s vysokými školami a univerzitami. MZV SR vypracuje nový systém odborných stáží.